

Procedury postępowania w sytuacji agresywnego zachowania ucznia

Podstawa prawna

- *Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 , z późn. zm.)*
- *Art. 127 ust. 19 pkt 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2020 r. poz. 910)*
- *Rozporządzenie MEN z dnia 9 sierpnia 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2017 r. poz. 1591).*

Mając na celu eliminowanie przyczyn i przejawów niewłaściwych zachowań, uczynienie oddziaływań wychowawczych bardziej skutecznymi i trafnymi, opracowano procedury postępowania w sytuacjach trudnych wychowawczo. Wypracowane procedury postępowania mają też na celu zwiększenie bezpieczeństwa życia w szkole oraz ułatwienie i ujednolicenie postępowania osób odpowiedzialnych za bezpieczeństwo uczniów.

Pojęcie sytuacji trudnej wychowawczo:

Sytuacja trudna lub krytyczna najczęściej zachodzi, gdy nauczyciel spotyka się z niewłaściwymi postawami uczniów, dezorganizującymi pracę na zajęciach lekcyjnych i poza nimi, a także utrudniającymi realizację i przebieg procesu dydaktyczno-wychowawczego i zagrażającym innym uczniom.

Cele procedury:

- usprawnienie i zwiększenie skuteczności oddziaływań wychowawczych szkoły w sytuacjach trudnych;
- zapobieganie powtarzaniu się zachowań niepożądanych poprzez wskazanie działań profilaktycznych;
- wypracowanie metod współpracy ze środowiskiem rodzinnym ucznia.

Warunki konieczne do stosowania procedur:

Adekwatne postępowanie w sytuacjach trudnych lub krytycznych wymaga dobrego rozpoznania problemu, zdarzenia, pełnej wiedzy na temat ucznia i jego rodziny, rozpoznania motywów postępowania i zastosowania odpowiedniej procedury postępowania. Nauczyciele i wychowawcy mogą wspierać się pomocą pedagoga, nadzoru pedagogicznego, personelu medycznego, pracowników obsługi szkoły oraz liczyć na wsparcie Policji, Sądu ds. Rodziny i Nieletnich, poradni specjalistycznych. Skuteczność zastosowania procedur wymaga dobrej współpracy ze środowiskiem rodzinnym ucznia.

Metody, którymi można to osiągnąć to:

- zebrania klasowe integracyjne;
- spotkania indywidualne z wychowawcą;
- spotkania typu wychowawca – pedagog szkolny – rodzic, które można -poszerzyć w zależności od sytuacji o dyrektora, nauczyciela uczącego, psychologa;
- dzienniczek ucznia z informacjami o zaistniałych sytuacjach;
- kontakty listowne, telefoniczne, mailowe z rodzicami;
- udział rodziców w działaniach wychowawczych szkoły.

Procedury postępowania w przypadku agresji słownej:

Działania profilaktyczne:

1. Omówienie problematyki na Radzie Pedagogicznej – szkolenie wewnętrzne lub zewnętrzne.
2. Zapoznanie uczniów z konsekwencjami karnymi agresji słownej – spotkanie z przedstawicielem Policji, Straży Miejskiej, innych służb.
3. Zapoznanie uczniów i rodziców ze sposobem postępowania w przypadku wystąpienia agresji słownej – wdrażanie procedury.

Zasady postępowania w przypadku wystąpienia agresji słownej ucznia:

1. Nauczyciel bądź pracownik szkoły, będący świadkiem agresji słownej, zobowiązany jest do natychmiastowej słownej i stanowczej reakcji na zaistniałą sytuację, tzn.:

- zareagować i powstrzymać dalszą agresję słowną – wyjaśnić z uczniem bądź uczennicą jego zachowanie;
- zgłosić fakt do wychowawcy bądź pedagoga szkolnego;
- zanotować zaistniałe zdarzenie w dzienniku lekcyjnym.

2. Wychowawca bądź pedagog szkolny przeprowadza rozmowę o charakterze ostrzegawczym z uczniem bądź uczniami biorącymi udział w zachowaniu agresywnym, celem ustalenia przyczyn – konfrontacja zdarzenia.

3. Wychowawca bądź pedagog szkolny informuje uczniów o konsekwencjach zachowania agresywnego, zgodnych ze Statutem SP2 "Uczeń" oraz z Systemem Oceniania Zachowania.

4. Wychowawca powiadamia rodziców o zaistniałej sytuacji. Fakt rozmowy z rodzicem wychowawca odnotowuje w dzienniku lekcyjnym (Librus)

5. W przypadku powtarzających się aktów agresji słownej lub pojawiającego się nasilenia przejawów agresji słownej u ucznia, wychowawca zwraca się z prośbą o pomoc do Dyrektora Szkoły.

6. Dyrektor Szkoły przeprowadza rozmowę z uczniem w obecności rodziców i wychowawcy, pedagoga szkolnego. Zobowiązuje rodziców do podjęcia działań zapobiegających agresji słownej przez ucznia.

7. Zostaje wprowadzony kontrakt pomiędzy uczniem, rodzicem a szkołą SP2 "Uczeń"

8. W przypadku **braku poprawy zachowania ucznia**, Dyrektor podejmuje działania dyscyplinujące zgodnie ze Statutem SP2 "Uczeń".

9. W przypadku agresji słownej skierowanej do nauczyciela lub innych pracowników szkoły, Dyrektor zobowiązany jest do podjęcia działań zgodnie z procedurą postępowania w przypadku przestępstwa przeciwko funkcjonariuszowi publicznemu.

Działania naprawcze:

Współpraca pomiędzy wychowawcą, dyrektorem, pedagogiem szkolnym – monitoring zachowania ucznia.

Procedury postępowania w przypadku agresywnego zachowania ucznia względem siebie lub innych:

Działania profilaktyczne:

1. Omówienie problematyki na Radzie Pedagogicznej – szkolenie wewnętrzne lub zewnętrzne.
2. Zapoznanie uczniów z procedurą w czasie godzin wychowawczych.

3. Zapoznanie rodziców z procedurą w czasie zebrania.

4. Poruszenie problematyki agresywnego zachowania, pomocy uczniom przejawiającym agresywne zachowanie oraz poszkodowanym w czasie spotkań z pedagogiem, wychowawcą klasy i innymi nauczycielami.

5. Może zostać wprowadzony kontrakt między uczniem, rodzicem a szkołą SP2 "Uczeń"

Zasady postępowania w przypadku wystąpienia agresywnego zachowania ucznia:

1. Nauczyciel bądź pracownik szkoły, który jest świadkiem agresywnego zachowania uczniów, jest zobowiązany do:

- natychmiastowej słownej i stanowczej reakcji na zaistniałą sytuację;
- odizolowanie ucznia zachowującego się agresywnie od grupy;
- wezwanie, w razie potrzeby, do pomocy innego nauczyciela, pedagoga, psychologa, dyrektora szkoły.

2. Jeżeli to możliwe, ustala przyczynę agresji. Przeprowadza rozmowę ze stronami konfliktu, uświadamiając im nieodpowiednie zachowanie. O zajściu informuje się wychowawcę, psychologa i pedagoga szkolnego.

3. Wychowawca informuje rodziców ucznia o jego agresywnym zachowaniu, zwracając uwagę na konieczność przeprowadzenia przez rodziców rozmowy z dzieckiem.

4. Uczeń, który dopuścił się zachowania agresywnego, otrzymuje uwagę lub naganę wpisaną przez wychowawcę klasy do dziennika lekcyjnego (Librus).

5. Jeśli **zachowanie ucznia nie ulega poprawie**, wychowawca zwraca się z pisemną lub telefoniczną prośbą o zgłoszenie się rodzica (prawnego opiekuna) do szkoły:

- przeprowadza rozmowę z rodzicem (prawnym opiekunem), pogłębiając wiedzę na temat ucznia, jego rozwoju intelektualnego, społecznego, emocjonalnego;
- na prośbę wychowawcy rozmowę przeprowadza pedagog szkolny (w obecności rodziców), analizując przyczyny zaburzonego zachowania ucznia, pomagając rodzicom w doborze metod wychowawczych.

6. W przypadku utrzymywania się nieprawidłowych relacji ucznia z rówieśnikami (pobicia, zaczepianie itp.), wychowawca wskazuje rodzicom potrzebę przeprowadzenia specjalistycznych badań psychologicznych, w celu otrzymania dalszych wskazówek dotyczących prowadzenia ucznia.

7. W przypadku konieczności zdyscyplinowania ucznia wyjątkowo agresywnego bądź przejawiającego zachowania agresywne, zagrażające zdrowiu, poinformowane zostaje pogotowie ratunkowe oraz rodzice dziecka w celu podjęcia interwencji zapewniającej bezpieczeństwo uczniom i pracownikom szkoły.

8. W przypadku **braku współpracy rodziców/opiekunów ucznia ze szkołą** (np. niestawianie się na spotkania, odmowa badania w poradni specjalistycznej, zatajanie wyników badania w poradni, uniemożliwienie zasięgnięcia opinii u specjalistów zajmujących się dzieckiem) lub braku poprawy w zachowaniu, następuje w porozumieniu z wychowawcą klasy, pedagogiem szkolnym, pisemne skierowanie sprawy przez dyrektora do adekwatnej instytucji typu Policja, MOPS, Sąd Rodzinny itp.

Działania naprawcze:

1. Współpraca pomiędzy wychowawcą, dyrektorem, pedagogiem szkolnym – monitoring zachowania ucznia.

Procedury postępowania w przypadku samowolnego opuszczenia zajęć przez ucznia podczas lekcji:

Działania profilaktyczne:

1. Omówienie problematyki na Radzie Pedagogicznej – szkolenie wewnętrzne lub zewnętrzne.
2. Zapoznanie uczniów z konsekwencjami karnymi samowolnego opuszczenia zajęć w trakcie trwania lekcji.
3. Zapoznanie uczniów i rodziców ze sposobem postępowania w przypadku samowolnego opuszczenia zajęć w trakcie trwania lekcji – wdrażanie procedury.

Zasady postępowania w przypadku samowolnego opuszczenia zajęć przez ucznia podczas lekcji.

1. Nauczyciel, którego lekcję uczeń opuścił, nakłania go, by wrócił do sali.
2. Jeżeli uczeń nie wraca, nauczyciel powiadamia o zaistniałej sytuacji sekretariat szkoły.
3. Dalszymi działaniami kieruje sekretariat szkoły:
  - zamknięcie wejścia do szkoły;
  - znalezienie dziecka w szkole i opieka nad nim;
  - poinformowanie rodziców o zaistniałej sytuacji;
  - rozmowa z rodzicami;
  - rozmowa z dzieckiem;
  - wyciągnięcie konsekwencji, dodatkowo uczeń powinien przeprosić nauczyciela, którego lekcję opuścił.